

Шлях від чорнильних ручок до е-сервісів та Open Spase

пройшли за 100 років з часу заснування органи системи ДРАЦС в Україні - служби, послугами якої користується кожна людина

На сьогодні на Рівненщині налічується 18 відділів ДРАЦС - районні, міські та міськрайонний, усі вони є структурними підрозділами Головного територіального управління юстиції у Рівненській області. Здолбунівський районний відділ державної реєстрації актів цивільного стану очолює Алла Ярославівна Пилипчук. Крім неї, у відділі ще три працівники. Викликає захоплення те, з яким обсягом роботи справляється цей невеликий, але надзвичайно професійний колектив. Про основні функції, історію та перспективи розвитку установи і піде мова у цій публікації.

ТРОШКИ ІСТОРІЇ

У Здолбунові будівлю, в якій зараз розташований районний відділ державної реєстрації актів цивільного стану, звели у 1939 році. Але орган ДРАЦС у ній розмістили пізніше, вже у повоєнний час. Адресу, підпорядкування, як і повну назву установи, кілька разів змінювали.

Перші з наявних у район-

Колектив Здолбунівського районного відділу державної реєстрації актів цивільного стану ГТУЮ у Рівненській області.

ще), людині видадуть витяг з Державного реєстру актів цивільного стану громадян - державної електронної інформаційної системи, яка містить відомості про акти цивільного стану, зміни, що вносяться до актових записів цивільного стану, їх поновлення й анулювання тощо.

Ще однією функцією відділу є поновлення втрачених актових записів. Наприклад, якщо хтось народився у 1940-1950 рр., а актового запису в Книгах реєстрації актів цивільного стану, наявних в архіві, немає, то цей акт цивільного стану поновлять на

тивах закладів та установ району проводять лекції і бесіди за темами «Стоп-булінг», «Запобігання домашньому насильству», «Як отримати аліменти», «Поїхати з дитиною за кордон - легко» тощо.

А ЯК ЖЕ БЕЗ ВЕСІЛЬНИХ ЦЕРЕМОНІЙ?

І все-таки, погодьтеся, коли йдеться про ДРАЦС, найпершою у більшості з нас виникає асоціація з весільним обрядом: марш Мендельсона, наречена у фаті, букети квітів та обмін обручками... І це теж правиль-

ОСОБЛИВА РОБОТА - ВІДПОВІДАЛЬНИЙ КОЛЕКТИВ

Обов'язковою умовою для працевлаштування у системі ДРАЦС є наявність у претендента юридичної освіти. Але цього замало. Необхідні ще й такі риси, як уважність, відповідальність, акуратність, скрупульозність, працелюбність і небайдужість, готовність допомогти, відданість справі. Адже це робота з людьми і для людей, яка потребує мудрості й терпіння, оригінальності і натхнення, навіть певною мірою артистизму - уміння тримати аудиторію. І це не просто робота - це державна служба.

У Здолбунівському районному відділі ДРАЦС свою справу знають і віддають їй сповна. Прикладом професіоналізму для колег є начальник відділу Алла Пилипчук. Працює вона в цій установі з 7 червня 1991 року. Починала на посаді інспектора, відповідального за реєстрацію народжень. А згодом - 20 липня 1995-го очолила колектив. Досвід і сумлінну працю Алли Ярославівни цінують не лише на місцевому, а й на державно-

страції актів цивільного стану датовані 1940 роком. Але частину їх, зокрема за період 1940-1945 рр., ще тоді, на жаль, було втрачено. До 1940 року відповідні записи вели у церковних метричних книгах священики. На сьогодні в архіві відділу таких книг є 24. Усього там зберігають 827 книг із записами актів цивільного стану.

Колись усі актові записи цивільного стану працівники органів ДРАЦС робили від руки чорнильними ручками. Це зараз помічниками в роботі є комп'ютери й оргтехніка, електронні сервіси.

ОСНОВНІ ФУНКЦІЇ ВІДДІЛУ ДРАЦС

Насамперед у цій установі здійснюють реєстрацію актів цивільного стану - юридичних фактів, які не потребують додаткового доказу і можуть бути оскаржені тільки в судовому порядку. Тобто актів про народження, шлюб або його розірвання, про смерть, зміну імені, що, до речі, включає зміну прізвища, імені, по батькові (останнє - лише у разі зміни імені батька).

Крім того, районний відділ державної реєстрації актів цивільного стану видає п'яторні документи на основі даних, що наявні у книгах записів актів цивільного стану, які там зберігають. Наприклад, свідоцтво про народження, про шлюб чи його розірвання, про смерть у разі їх втрати. Якщо ж видати повторне свідоцтво неможливо, а документ вкрай потрібен (до прикладу у випадку, коли шлюб розірвано, а жінці потрібно підтвердити своє дошлюбне прізви-

ще, оформити документи, видати їй свідоцтво про народження).

Останнім часом, за словами начальника районного відділу ДРАЦС, надходить чимало запитів про поновлення актових записів, зроблених на тимчасово окупованих територіях. У таких випадках люди насамперед мають звернутися до суду і в судовому порядку встановити той чи інший факт (народження, смерті на тимчасово окупованій території). У відділі ДРАЦС такі судові рішення виконують невідкладно, на їх основі видають документи українського зразка.

Надають в установі й таку послугу, як проставлення апостиля (засвідчує дійсність підписів, печаток або правового статусу особи) на документах. Роблять це доволі оперативно (всього 2 доби) і, як зазначають у відділі, за меншу, ніж у приватних фірмах, вартість.

Відділ веде об'ємне листування, має широкий документообіг. Адже запити, які потребують відповіді надходять з органів суду, прокуратури, інших відділів ДРАЦС...

Окремим аспектом діяльності є втілення низки пілотних проєктів Мін'юсту у сфері реєстрації актів цивільного стану. Зокрема таких, як «Державна реєстрація народження дитини в пологовому будинку», «Подання заяв у сфері державної реєстрації актів цивільного стану через мережу Інтернет», «Електронний сервіс з представлення апостиля» та ін. У межах проєкту «Я МАЮ ПРАВО» працівники відділу здійснюють право-просвітницьку роботу - поширюють буклети з правової тематики, у колек-

тив по державну реєстрацію шлюбу, як і проведення обряду - теж є важливою частиною роботи цих установ.

Нині у Здолбунівському районному відділі державної реєстрації актів цивільного стану пропонують нареченим обрати для себе повний урочистий або скорочений весільний обряд. Згідно із затвердженими тарифами на ці послуги, вартість першого становить 400 грн, другого - 200. За реєстрацію шлюбу у вихідний або святковий день потрібно сплатити 600 грн. Можливий і сучасніший варіант - виїзна весільна церемонія (вартість 1500 грн), яку працівники відділу проведуть у місці, яке оберуть наречені: в ресторані, на природі чи деінде. Але при цьому документи про шлюб все одно потрібно оформити у відділі ДРАЦС до церемонії.

Відносно новим видом послуг є «Ювілейне весілля» (вартість 250 грн).

- У теперішньому житті дуже мало приємностей, позитивних емоцій. То чому б не організувати гарне свято до річниці подружнього життя в дарунок батькам, друзям чи кумам? Знову стати на рушник, обміняти обручками, погортати сімейний альбом, привітати один одного в урочистій обстановці... Такий сюрприз точно запам'ятається, - захочує Алла Пилипчук і заузначає, що досвід проведення «Ювілейних весіль» у працівників відділу є.

Усі, хто бажає прискорити одруження, мають можливість скористатися послугою «Шлюб за добу».

серед іншого, стала вручення їй днями Подяка Міністерства юстиції України.

Понад 23 роки стажу роботи у відділі має Людмила Нестерчук, понад 10 - Олена Олександрук, три - Вікторія Гордієнко. Свого часу чимало літ і сил віддали роботі в цій установі Лідія Адашинська та Наталія Луцишина.

КУРС НА OPEN SPACE

Основне завдання органів системи ДРАЦС - забезпечити громадян зручними, максимально доступними послугами. На це спрямована більшість новачій там впроваджених і запланованих. Тож невдовзі, у вересні цього року, на базі Здолбунівського районного відділу ДРАЦС мають відкрити сучасний офіс Open Space - сервіс, який працюватиме за європейськими стандартами обслуговування громадян. В Open Space надаватимуть більше десяти видів послуг. Відвідувачам не потрібно буде ходити по різних кабінетах, не доведеться прямувати з квитанціями до банку. Адже усі необхідні фахівці працюватимуть в єдиному просторі, відсутність черг забезпечуватиме оператор, а оплатити послуги й отримати підготовлені документи люди зможуть тут же, на місці. Звісно, що облаштуванню офісу Open Space передуватимуть ремонтні роботи у приміщенні відділу ДРАЦС. Тож наразі його керівник переймається пошуком коштів на їх виконання та інші потреби установи.

Ольга ЯКУБЧИК.
Фото автора.